

جمهوری اسلامی ایران ریاست جمهوری
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی مرکز آمار ایران
برنامه پنج ساله آمار کشور (۹۴-۱۳۹۰)
مصوب جلسه مورخ ۹۰/۶/۲۱ شورای عالی آمار
و بر اساس اصلاحات دفاتر مرکز - ۹۰/۴/۲۴

شورای عالی آمار در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۶/۲۱ به استناد ماده ۵۴ قانون برنامه پنجم توسعه، برنامه ملی آمار کشور را به شرح زیر تصویب نمود.

ماده (ی) ۱)

تعاریف و مفاهیم:

به منظور برداشت یکسان از واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در برنامه ملی آمار کشور، تعاریف و مفاهیم برخی واژه‌های کلیدی در زیر ارائه می‌شود.

ارزیابی کیفیت آمارها

روش‌های منظم و منسجمی است که با استفاده از آن‌ها اندازه‌گیری کیفیت آمارها، مقایسه اندازه‌ها با استانداردهای مربوط و انجام فعالیت‌های لازم در صورت وجود اختلاف انجام می‌گیرد. هدف از ارزیابی کیفیت نتایج یک آمارگیری دستیابی به سطح مشخصی از کیفیت آمارها با صرف کمترین هزینه‌ها است.

استاندارد آماری

مجموعه‌ی جامعی از دستورالعمل‌ها (توصیه‌ها و رهنمودها، بایدها، نبایدها، ...) برای تولید و انتشار آمار از منابع ثابتی و طرح‌های آمارگیری است.

آمارگیری

هر نوع فعالیتی که جمع‌آوری یا دستیابی به داده‌های آماری را میسر می‌سازد آمارگیری نامیده می‌شود. آمارگیری‌ها به سه نوع عمده تقسیم می‌شوند که عبارتند از سرشماری، آمارگیری نمونه‌ای (نمونه‌گیری) و گردآوری آمارهای ثابتی

آمارگیری نمونه‌ای (نمونه‌گیری)

نوعی آمارگیری است که با استفاده از روش‌های علمی، جمع‌آوری داده‌ها از بخشی از جامعه تحت عنوان "نمونه" انجام می‌گیرد و قابل تعمیم است.

آمارهای ثابتی

آمارهای ثابتی، آمارهایی هستند که از پردازش (طبقه‌بندی، مرتب کردن، محاسبات و تلخیص و ...) داده‌های ثابتی حاصل می‌شوند

آمارهای رسمی

آمارهای رسمی، آمارهای که توسط نظام‌آمار کشور تولید و منتشر می‌شوند.

اصول اساسی آمارهای رسمی

اصل ۱ - ارتباط، بی‌طرفی و دسترسی برابر

اصل ۲ - موازین و اخلاق حرفه‌ای

اصل ۳ - پاسخ‌گویی و شفافیت

اصل ۴ - پیشگیری از استفاده‌ی نادرست

اصل ۵ - صرفه‌جویی

اصل ۶ - حفظ محرمانگی

اصل ۷ - قانون آمار

اصل ۸ - هماهنگی در سطح ملی

اصل ۹ - استانداردهای بین‌المللی

اصل ۱۰ - همکاری بین‌المللی

چارچوب (قالب) آمارگیری

فهرست یا نقشه‌ای است که عناصر جامعه آمارگیری را تعریف نموده و دستیابی به آن‌ها را میسر می‌سازد.

حفظ محرمانگی اطلاعات آماری

حفاظت از داده‌ها و اطلاعات شناسایی‌کننده اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی است که در طی فرآیند اجرای طرح‌های آمارگیری مختلف توسط دستگاه‌های اجرایی و یا بخش خصوصی گردآوری می‌شوند.

داده‌های ثبتی

داده‌های ثبتی، داده‌هایی هستند که در حین انجام فعالیت‌های عینی، واقعی و جاری یک سازمان و با استفاده از فرم‌ها، اسناد، مدارک و فایل‌های کامپیوتری جاری در داخل سازمان ثبت می‌شوند.

دستگاه‌های اجرایی

تمامی وزارت‌خانه‌ها، موسسات دولتی، موسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و تمامی دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند. (مطابق با تعاریف برنامه پنجم اصلاح شود)

سرشماری

آمارگیری است که جمع‌آوری داده‌ها از تمام واحدهای جامعه در یک مقطع زمانی خاص انجام می‌گیرد مانند سرشماری نفوس و مسکن، کارگاهی، کشاورزی و غیره .

سیستم

مجموعه منظمی از عناصر به هم وابسته است که برای رسیدن به اهدافی مشترک با هم در تعامل مفید و موثر هستند.

سیستم اطلاعاتی - عملیاتی

یک سیستم اطلاعاتی - عملیاتی، سیستمی است که داده‌های خام را به عنوان درون داده می‌پذیرد و پس از پردازش، برون داده‌هایی به صورت اطلاعات عملیاتی و گزارش‌های مدیریتی تولید می‌کند.

سیستم حساب‌های ملی

از یک مجموعه منسجم، سازگار و یکپارچه حساب‌ها، ترازنامه‌ها و جداول کلان اقتصادی بر اساس تعاریف و مفاهیم، طبقه‌بندی‌ها و قواعد حسابداری توافق شده در سطح بین‌المللی، تشکیل شده است. در این سیستم چارچوب حسابداری جامعی ارائه شده است که در آن داده‌های اقتصادی برای دوره‌های زمانی معین و متوالی در قالبی تنظیم می‌شود که برای سیاست‌گذاری‌ها، تجزیه و تحلیل‌ها و تصمیم‌گیری‌های اقتصادی مورد استفاده قرار می‌گیرد .

ساماندهی نظام آمارهای ثبتی

ساماندهی نظام آمارهای ثبتی فرایندی است که با هدف ارتقای کمی و کیفی آمارهای ثبتی به بهبود، ایجاد و استقرار سیستم های اطلاعاتی - عملیاتی مطلوب در حوزه های مختلف ثبت، انتقال، پردازش و ارایه داده های ثبتی می پردازد .

شاخص قیمت

کمیتی است که متوسط قیمت کالاها و خدمات را نسبت به یک زمان معین نشان می دهد.

شبکه ملی آماری کشور

شبکه ملی آماری کشور، محیط انباشت داده ها و اطلاعات آماری مورد نیاز برای ارایه های آمارهای رسمی و فراداده های مرتبط با آن است که در مرکز آمار ایران مستقر می باشد. در این پایگاه، داده ها و اطلاعات آماری با بهره گیری از فناوری اطلاعات و ارتباطات و از طریق ارتباط با پایگاه های اطلاعات آماری دستگاه های اجرایی گردآوری، یکپارچه سازی و انباشت شده و به صورت آمارهای رسمی با شیوه های نوین اطلاع رسانی در گستره ی جهانی، به عموم کاربران عرضه می شود.

طبقه بندی آماری

مجموعه ای جامع، سازمان یافته و متقابلاً منحصراً بفردها با رده های مجزا می باشد که هر رده به یک یا چند متغیر خاص در فعالیت های آماری تخصیص داده می شود، رده ها اغلب به صورت سلسله مراتبی با کدهای عددی یا الفبایی ارائه می گردند. طبقه بندی های آماری از قوانین تأیید شده ای پیروی کرده و سفارش شده از سوی سازمان ها و مجامع بین المللی می باشند.

طرح آمارگیری

مجموعه ای از روش ها، مفاهیم، تعاریف، ابزار و دستورالعمل های مختلف است که برای گردآوری اطلاعات و سنجش در زمینه ی یک یا چند موضوع برای یک یا چند هدف از جامعه مشخص برای زمان معین تهیه می شود.

فراداده

اطلاعاتی درباره داده ها و فرایندهای تولید و استفاده از داده ها است.

فرهنگ آماری

فرهنگ آماری، مجموعه ی نگرش و باور عمومی از آمار، چگونگی تولید، نشر، دستیابی و به کارگیری اطلاعات آماری در جامعه است .

مرکز آمار ایران

دستگاه اجرایی است که وظیفه رهبری و هدایت نظام آماری کشور را برعهده دارد .

فراداده

اطلاعاتی درباره ی داده ها و فرایندهای تولید و نحوه استفاده از داده ها است.

کیفیت آمارها

درجه یا میزان اطمینان به مناسب بودن استفاده از داده ها و آمارها برای رفع نیاز کاربران و رسیدن به اهداف تعیین شده در آمارگیری است

محرمانگی اطلاعات

محرمانگی اطلاعات، جلوگیری از افشای اطلاعات قابل شناسایی شخصی را گویند.

نظام آماری

مجموعه‌ایی از سازمان‌ها و واحدهای آماری در داخل کشور است که همه آن‌ها از سوی دولت وظیفه جمع‌آوری، تهیه، تولید، پردازش و انتشار آمارهای رسمی را برعهده دارند.

نظام آمارهای ثبتی

نظام آمارهای ثبتی، مجموعه‌ای از سیستم‌های اطلاعاتی - عملیاتی می‌باشد که داده‌ها را درون خود ثبت کرده و پس از پردازش، برون داده‌هایی به صورت آمارهای ثبتی ارائه می‌کند.

ماده (۲)

چشم‌انداز مطلوب:

با الهام از چشم‌انداز بیست‌ساله‌ی جمهوری اسلامی ایران که در آن "ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در منطقه"، چشم‌انداز مطلوب آمار کشور به صورت زیر ترسیم می‌شود.

نظام آماری کشور نظامی کارا و پویا مبتنی بر فناوری‌های نوین و مشارکت توانمند و علمی تمام ارکان در مسیر تأمین نیازهای آمارهای رسمی کشور است که در آن آمارهای روزآمد، قابل اعتماد و متناسب با نیازهای آماری کاربران بر پایه‌ی روش‌های مطلوب و با کیفیت مورد قبول تهیه و با استفاده از شیوه‌های اطلاع‌رسانی جامع و مؤثر به صورت سریع، آسان و با حفظ محرمانگی اطلاعات فردی در دسترس کاربران قرار می‌گیرد. در این نظام، آمارهای ثبتی ساماندهی شده، فرهنگ آماری پاسخگویان، تهیه‌کنندگان و استفاده‌کنندگان آمار ارتقا یافته و زمینه‌های مشارکت مؤثر آنان در فرایندهای فعالیت‌های آماری تأمین می‌شود. در چشم‌انداز مطلوب، استفاده از آمار توسط مجموعه‌ی برنامه‌ریزان، سیاستگذاران و سایر کاربران به نحو فراگیر و مطلوب انجام شده و فرهنگ تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری و قضاوت بر پایه‌ی سنجش‌های متکی بر آمار و اطلاعات درست نهادینه می‌شود.

ماده (۳)

اهداف، سیاست‌های کلی و راهبردها و سیاست‌های اجرایی:

۱) اهداف کیفی

۱. تهیه آمارهای رسمی موردنیاز، بهنگام، با کیفیت مطلوب و دوره‌های زمانی مناسب
۲. اطلاع‌رسانی جامع آماری با شیوه‌های متنوع‌تر، سریع‌تر و آسان‌تر و ارزان‌تر با جلب بیشتر رضایت کاربران
۳. گسترش تولید آمار به روش ثبتی و بهبود کیفیت آن‌ها
۴. ارتقای کیفیت آمارهای تولیدی و بهبود مستمر سیستم ارزیابی کیفیت آمارها
۵. بهبود روش، ارتقای کارایی و گسترش پوشش موضوعی و جغرافیایی در تولید آمارهای رسمی
۶. تولید بهنگام و توسعه آمار حساب‌های ملی (براساس آخرین ویرایش SNA) و تهیه و ارائه شاخص‌های قیمت مورد

نیاز کاربران

۷. گسترش فرهنگ استفاده از آمارهای رسمی
۸. افزایش اعتماد و رضایت کاربران آمارهای رسمی
۹. همگامی با پیشرفت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در فعالیت‌های آماری و ارتقای جایگاه بین‌المللی کشور در این زمینه
۱۰. فراهم کردن بستر تهیه و تولید آمار و اطلاعات مورد نیاز برای محاسبه شاخص‌های برخی از حوزه‌های تخصصی مندرج در ماده ۶۸ قانون برنامه پنج ساله آماری کشور.
۱۱. افزایش سطح کیفی داده‌ها و نقشه‌های آماری مورد نیاز سرشماری‌ها و طرح‌های آماری

۲) سیاست‌های کلی و راهبردها (استراتژی‌ها)

۱. تمرکز سیاست‌گذاری و هدایت فعالیت‌های تولید آمارهای رسمی کشور
۲. اولویت دادن به تأمین آمارهای پایه و آمارهای مورد نیاز برنامه‌های توسعه کشور

- ۲,۳ توسعه شبکه ملی آماری کشور
- ۲,۴ حفظ و توسعه محیط کاری پیوسته و یکپارچه مبتنی بر ICT در نظام آماری کشور
- ۲,۵ گسترش سیستم نظارت و ارزیابی در فرایند تولید آمار و اطلاع‌رسانی آماری
- ۲,۶ بهینه‌سازی شیوه‌های تولید، پژوهش و اطلاع‌رسانی آماری با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین اطلاعات و ارتباطات (با شیوه‌های متنوع تر، سریعتر، ارزان تر و آسانتر)
- ۲,۷ نهادینه کردن استفاده از استانداردهای آماری به‌روزرسانی شده در دستگاه‌های تولید کننده آمار
- ۲,۸ بهبود کیفیت نتایج طرح‌های آمارگیری و افزایش سرعت ارایه نتایج
- ۲,۹ ارتقای نظام آمارهای ثبتی دستگاه‌های اجرایی و ساماندهی و توسعه تولید آمار به روش ثبتی و ارزیابی مستمر کیفیت اقلام آمارهای ثبتی
- ۲,۱۰ استفاده از ظرفیت‌های دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی و تعاونی در تولید آمار
- ۲,۱۱ ظرفیت‌سازی در فعالیت‌های آماری
- ۲,۱۲ ارتقای فرهنگ آماری پاسخگویان، کاربران، تولیدکنندگان و سیاست‌گذاران و مدیران ارشد جامعه
- ۲,۱۳ گسترش پژوهش‌های آماری و کاربردی کردن آن‌ها و استقرار نظام ارزیابی کیفیت و اثربخشی طرح‌های پژوهشی
- (۳) اهداف کمی**
- ۳,۱ انجام حداقل ۱۲۶ عنوان طرح آمارگیری مجموعاً در قالب ۱۲۸۶ دوره اجرا
- ۳,۲ کاهش فاصله زمانی تولید و انتشار داده‌ها منطبق با نظام انتشار داده‌ها (DDS^G) و (SDDS)
- ۳,۳ کاهش بی‌پاسخی کلی در تمامی طرح‌های آمارگیری به حداکثر ۳ درصد تا پایان برنامه
- ۳,۴ تدوین، بازنگری یا پیاده‌سازی ۶ طبقه بندی آماری و ترجمه ۶ طبقه بندی آماری
- ۳,۵ مطالعه، تدوین یا بازنگری استانداردها در زمینه طرح‌های آمارگیری
- ۳,۶ محاسبه و ارائه تمام شاخص‌های اجباری ارزیابی کیفیت آمارهای تولیدی
- ۳,۷ استانداردسازی تعاریف و مفاهیم اقلام آماری مورد نیاز در سیستم‌های اطلاعاتی-عملیاتی دستگاه‌های اجرایی بر اساس ملاک‌ها و معیارها
- ۳,۸ استانداردسازی تعاریف و مفاهیم طرح‌های آمارگیری مصوب شورای عالی آمار
- ۳,۹ ساماندهی حداقل ۶۰ سیستم اطلاعاتی- عملیاتی در دستگاه‌های اجرایی
- ۳,۱۰ افزایش سهم آمارهای ثبتی در آمارهای مندرج در سالنامه آماری به ۷۰ درصد در انتهای برنامه
- ۳,۱۱ ارزیابی کیفیت حداقل ۱۰۰ قلم آمار ثبتی در هر سال
- ۳,۱۲ پیاده‌سازی بخش واقعی حساب‌های پیش بینی شده در چارچوب مرکزی سیستم حساب‌های ملی
- ۳,۱۳ پوشش کامل اجرای طرح‌های آمارگیری مورد نیاز حساب‌های ملی و شاخص قیمت
- ۳,۱۴ گسترش حساب‌های اقماری و تفصیلی پیش‌بینی شده خارج از چارچوب مرکزی سیستم حساب‌های ملی با در نظر گرفتن نیازهای آماری کشور بر حسب نیاز
- ۳,۱۵ تهیه و ارائه ۲۰ عنوان شاخص قیمت در هر سال
- ۳,۱۶ تکمیل ظرفیت نیروی انسانی واحد‌های آمار و اطلاعات دستگاه‌های اجرایی از ۷۰ درصد به ۱۰۰ درصد
- ۳,۱۷ برگزاری حداقل ۱۰۰ دوره و کارگاه آموزشی تخصصی برای کارکنان دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی و برگزاری حداقل ۱۰ دوره آموزشی بین‌المللی و منطقه‌ای در زمینه فعالیت‌های مختلف آماری
- ۳,۱۸ افزایش سهم فارغ‌التحصیلان رشته آمار در واحد‌های آمار و اطلاعات دستگاه‌های اجرایی حداقل ۳۰ درصد تا پایان برنامه پنجم
- ۳,۱۹ افزایش شاخص آگاهی و اعتماد عمومی نسبت به آمارهای رسمی و کاربرد آن به میزان ۲۰ درصد
- ۳,۲۰ تهیه و به‌هنگام‌سازی ۳۵۰۰۰ برگ نقشه آماری شهری و روستایی و تهیه ۱۵ عنوان اطلس آماری، ۱۵۰۰ عنوان نقشه موضوعی (Thematic map)

- ۳,۲۱ گسترش همکاری های مشترک از ۳۰ کشور در ابتدای برنامه به ۹۵ کشور تا پایان برنامه
- ۳,۲۲ انجام حداقل ۲۰۰ طرح پژوهشی آماری در طول برنامه توسط دستگاه های اجرایی
- ۳,۲۳ چاپ حداقل ۱۰۰ مقاله در نشریات علمی- پژوهشی در حوزه های آمار رسمی
- ۳,۲۴ حمایت مالی از حداقل ۵۰ پایان نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری مورد تأیید پژوهشکده آمار در زمینه آمارهای

رسمی

۳,۲۵ تغذیه پایگاه اطلاعات مکانی در ۳۱ استان کشور

۴) سیاست های اجرایی

- ۴,۱ رعایت اصول بنیادی آمارهای رسمی به ویژه:
- رعایت بی طرفی در تولید آمارهای رسمی
 - حفظ محرمانگی اطلاعات فردی
 - پیشگیری از استفاده ی نادرست از آمار
- ۴,۲ اولویت دادن به پوشش تولید آمارهای مورد نیاز الگوی توسعه اسلامی - ایرانی، اصلاح الگوی مصرف و تولید آمارهای مورد نیاز ارزیابی عملکرد سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور
- ۴,۳ ساماندهی تولید و انتشار آمارهای رسمی
- ۴,۴ جلوگیری از موازی کاری در تولید و ارائه آمار
- ۴,۵ اولویت دادن به تأمین نیازهای آماری پایگاه اطلاعات آماری کشور و ایجاد بستر مخابراتی و ارتباطی امن و مناسب برای استقرار پایگاه مذکور
- ۴,۶ استفاده از فناوری های نوین اطلاعات و ارتباطات در تهیه، تولید و ارائه آمارهای رسمی
- ۴,۷ استفاده از ابزارهای نوین مدیریت در نظام آماری کشور
- ۴,۸ استفاده از آمارهای رسمی تأیید شده در مدیریت علمی جامعه
- ۴,۹ استانداردسازی تعاریف و مفاهیم آماری در دستگاه های اجرایی
- ۴,۱۰ رعایت استانداردهای آماری در زمینه طرح های آمارگیری، آمارهای ثبتی و پایگاه های اطلاعات آماری در تمامی دستگاه های اجرایی کشور
- ۴,۱۱ الزام به ارائه شاخص های ارزیابی کیفیت و فراداده ها به همراه نتایج طرح های آمارگیری
- ۴,۱۲ اولویت تولید آمار به روش ثبتی و ارزیابی مستمر کیفیت اقلام آمارهای ثبتی دستگاه های اجرایی و جلب حمایت هر چه بیشتر مدیران ارشد دستگاه ها در زمینه ی استقرار نظام آمارهای ثبتی
- ۴,۱۳ توجه به اصول مشتری مداری در تأمین نیازهای آماری و انجام پژوهش های آماری
- ۴,۱۴ تهیه حساب های اصلی سیستم حساب های ملی در مرجع ذی صلاح به طور متمرکز و تهیه حساب های اقماری بخش های مختلف توسط دستگاه های اجرائی با هدایت مرکز آمار ایران
- ۴,۱۵ استفاده از چارچوب های بهنگام در اجرای طرح های آمارگیری
- ۴,۱۶ حفظ سری زمانی آمارهای تولیدی در صورت نیاز
- ۴,۱۷ افزایش آگاهی، سواد آماری، اعتماد و مشارکت افراد جامعه و ایجاد انگیزه در آنان، در زمینه جمع آوری، تهیه، تولید و انتشار آمارهای رسمی
- ۴,۱۸ اولویت دادن به پژوهش های کاربردی در زمینه آمارهای رسمی
- ۴,۱۹ ایجاد انگیزه های لازم بمنظور جذب و نگهداری نیروی انسانی متخصص
- ۴,۲۰ حمایت و تشویق دستگاه های اجرایی، دانشگاهیان، پژوهشگران و محققین فعال در فعالیت های آماری
- ۴,۲۱ تقویت تعامل مرکز آمار ایران با دستگاه های اجرایی و مؤسسات بین المللی در چارچوب نظام آماری و با رعایت سیاست های خارجی کشور و تعمیق تعامل بین دستگاهی در زمینه تبادل اطلاعات و سایر فعالیت های آماری
- ۴,۲۲ نهادینه کردن تهیه و اجرای برنامه های آمار کشور

ماده ۴ (به منظور هماهنگی و افزایش کارایی و اثربخشی ارکان نظام آماری کشور، تا پایان سال دوم برنامه پنجم توسعه اقدام‌های ذیل انجام می‌شود:

(۱) معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی با همکاری معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور مکلف به اقدامات زیر می‌باشند:

الف) مطالعه و بررسی قانون مرکز آمار ایران با تکیه بر اهداف، وظایف، جایگاه مرکز، شورای عالی آمار و واحدهای آماری در دستگاه‌های اجرایی کشور مبتنی بر توسعه ملی و عدالت در نظام آماری کشور در نظام آماری کشور و ارایه لایحه اصلاحی به دولت .

ب) بازنگری، اصلاح و ایجاد تشکیلات آماری دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی با پیشنهاد دبیرخانه شورای عالی آمار
ج) توسعه منابع انسانی مورد نیاز نظام آماری کشور و راه اندازی واحدهای آمار و اطلاعات دستگاه‌های اجرایی متناسب با تشکیلات اصلاح شده در بند فوق .

د) تعیین و ابلاغ راهکارهای لازم به منظور ارتقای انگیزه‌ی شغلی کارکنان واحدهای آمار و اطلاعات دستگاه‌های اجرایی
(۲) معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور مکلف است، دوره‌های آموزشی تخصصی مورد نیاز شاغلین واحدهای آماری، دستگاه‌های اجرایی را با همکاری مرکز آمار ایران و دستگاه‌های اجرایی حداکثر تا پایان سال اول برنامه تصویب و ابلاغ نماید و در صورت نیاز به صورت سالانه تجدید نظر و مورد بازنگری قرار دهد. نیازسنجی دوره‌های آموزشی توسط مرکز آمار ایران و توسط دستگاه‌های اجرایی ذیربط انجام می‌گیرد .
تبصره: مرکز آمار ایران و دستگاه‌های اجرایی مکلفند اجرای دوره‌های آموزشی فوق‌الذکر را در برنامه‌های آموزشی خود ملحوظ نمایند .

(۳) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است، بنا به پیشنهاد مرکز آمار ایران ضمن ایجاد گرایش آمارهای رسمی در رشته آمار، نسبت به گسترش آموزش دانشگاهی آمارهای رسمی به تناسب نیازهای کاربردی خصوصاً در مباحث حساب‌های ملی و شاخص‌های قیمت در مقطع کارشناسی رشته اقتصاد و ایجاد گرایش مذکور در مقطع کارشناسی ارشد این رشته اقدام نماید.
(۴) وزارت امور خارجه مکلف است تسهیلات لازم به منظور توسعه تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی و مشارکت فعال و مؤثر عناصر نظام آماری کشور در اجلاس‌ها، سمینارها و دوره‌های آموزشی آماری منطقه‌ای و بین‌المللی، را به عمل خواهد آورد .

(۵) به منظور بررسی و پیشنهاد سیاست‌ها، برنامه‌ها و اولویت‌های آماری استان‌ها و هماهنگی‌های بین دستگاهی جهت انجام فعالیت‌های آماری در راستای سیاست‌های شورای عالی آمار و برنامه پنج‌ساله آمار کشور، کارگروه آمار و اطلاعات استان به ریاست استاندار تشکیل می‌شود. ترکیب اعضا و وظایف این کارگروه به شرح پیوست می‌باشد.
(۶) دستگاه‌های اجرایی مکلفند تا پایان سال اول برنامه پنجم "برنامه عملیاتی آمار و اطلاعات پنج ساله" خود را در چارچوب برنامه پنج ساله آمار کشور تهیه نموده و جهت هماهنگی در نظام آماری به مرکز آمار ایران ارایه نمایند .

ماده ۵ (به منظور اجرای طرح‌های مورد نیاز برنامه‌ی تولید آمار، مقایسه‌پذیری و جمع‌پذیر بودن اطلاعات آماری و ارتقای کیفیت نتایج حاصل از طرح‌های آماری:

الف) طرح‌های آمارگیری کشور به شرح پیوست در طول برنامه پنجم به مورد اجرا گذاشته می‌شود .

تبصره ۱ (دستگاه‌های اجرایی مکلفند طرح‌های آمارگیری پیش‌بینی نشده در برنامه را تا پایان تیرماه هر سال به مرکز آمار ایران ارسال نمایند تا پس از تأیید این مرکز از محل بودجه ردیف متمرکز در همان سال اجرا شوند در غیر این صورت در بودجه سنواتی سال بعد تامین اعتبار می‌شوند .

تبصره ۲ (معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری مکلف است سالانه اعتباری معادل ۵۰ میلیارد ریال به منظور تامین بودجه طرح‌های پیش‌بینی نشده در قالب ردیف متمرکز در نظر گیرد تا با تصویب مرکز آمار ایران به دستگاه‌های مربوط اختصاص یابد.

ب) دستگاه‌های اجرایی مکلفند برای بهنگام‌سازی چارچوب آماری، نام و نشان و مشخصات تمام کارگاه‌های جدید فعال تحت حیطه فعالیت خود در سطح کشور را در چارچوب مورد نظر مرکز آمار ایران، تهیه و در اختیار این مرکز قرار دهند. بدیهی است بعد از عملیاتی شدن تبصره ۲ ماده ۶، اطلاعات مربوطه از این طریق نهایی خواهد شد.

ج) دستگاه‌های اجرایی مکلفند تهیه حساب‌های اقماری مرتبط با حوزه خود را با هدایت مرکز آمار ایران و متناسب با برنامه پنج ساله آمار کشور در "برنامه عملیاتی آمار و اطلاعات بخشی پنج‌ساله" خود قرار دهند.

د) دستگاه‌های اجرایی مکلفند در اجرای آمارگیری‌ها و سایر فعالیت‌های آماری تعاریف و مفاهیم، طبقه‌بندی‌ها و سایر استانداردهای آماری تهیه شده توسط مرکز آمار ایران را رعایت نمایند. همچنین مرکز آمار ایران مکلف است بر تمام مراحل تهیه، اجرا، استخراج و انتشار نتایج طرح‌های آماری بر اساس مجموعه آیین‌نامه و فرم‌های نظارت (مصوب ۸۷/۶/۳ شورای عالی آمار)، نظارت نماید.

ماده‌ی (۶) به منظور ساماندهی نظام آمارهای ثبتی کشور و با هدف توسعه تولید آمار به روش ثبتی و تغذیه شبکه ملی آماری کشور به عنوان اصلی‌ترین تأمین‌کننده نیازهای آماری کشور دستگاه‌های اجرایی موظفند:

الف) طی سال‌های برنامه پنجم توسعه نسبت به ساماندهی آن دسته از سیستم‌های اطلاعاتی-عملیاتی خود که مورد نیاز شبکه ملی آماری کشور می‌باشد (به شرح پیوست) براساس "ضوابط و فرآیند انتخاب نهایی سیستم‌های اطلاعاتی-عملیاتی به منظور ساماندهی نظام آمارهای ثبتی در دستگاه‌های اجرایی کشور" مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۷/۶/۳ شورای عالی آمار اقدام نمایند.

تبصره ۱ (با توجه به نقش و اهمیت سیستم‌های اطلاعاتی-عملیاتی اصلی شامل سیستم‌های: ثبت وقایع حیاتی چهارگانه، مهاجرت، دانش‌آموزی، دانشجویی، مالیات، کدپستی)، جامع اطلاعات املاک و کاداستر، خدمات رفاهی و تأمین اجتماعی، واردات و صادرات، تسهیلات و مشتریان بانکی، کارکنان دولت، کارجویان، بهداشت و درمان، اتباع بیگانه، سازمانهای مردم‌نهاد، اطلاعات مربوط به امور شهری و شهرداری، نظام وظیفه و سیستم‌های حمایتی در ساماندهی نظام آمارهای ثبتی کشور، دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط مکلفند حداکثر تا پایان سال دوم برنامه توسعه نسبت به ساماندهی این سیستم‌ها اقدام نمایند.

تبصره ۲ (دستگاه‌های اجرایی مکلف اند در تمامی سیستم‌های اطلاعاتی-عملیاتی مرتبط خود که به نحوی با ثبت مشخصات افراد و کارگاه‌ها ارتباط دارند نسبت به درج شماره ملی و شناسه کارگاه به عنوان اصلی‌ترین کلید ارتباطی بین پایگاه‌های اطلاعات اقدام نموده و حداکثر تا پایان سال دوم برنامه، خدمات عمومی خود را منوط به ثبت شماره ملی به انضمام مشخصات حقیقی و حقوقی افراد نماید. مرکز آمار ایران مکلف است حداکثر تا پایان سال اول برنامه پنجم با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط (وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت صنایع، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، بانک مرکزی، وزارت بازرگانی، وزارت جهاد کشاورزی و تعاون) نسبت به تهیه طرح عملیاتی شناسه منحصر به فرد کارگاه‌ها اقدام نماید.

تبصره ۳) مرکز آمار ایران مکلف است بر اساس "ضوابط و فرآیند انتخاب نهایی سیستم‌های اطلاعاتی-عملیاتی به منظور ساماندهی نظام آمارهای ثبتی در دستگاه‌های اجرایی کشور" و همچنین "آیین‌نامه نظارت بر طرح‌های آمارگیری نمونه‌ای، سرشماری و ساماندهی نظام آمارهای ثبتی" مصوب جلسه مورخ ۳/۶/۱۳۸۷ شورای عالی آمار، بر مراحل مختلف ساماندهی سیستم‌های اطلاعاتی-عملیاتی دستگاه‌های اجرایی نظارت نماید.

ب) مرکز آمار ایران مکلف است به منظور اطمینان از صحت آمارهای ثبتی مورد نیاز شبکه ملی آماری کشور کیفیت این اقلام را ارزیابی نموده و سپس نتایج حاصله را به همراه پیشنهادات اصلاحی به دستگاه اجرایی مربوطه اعلام نماید. دستگاه اجرایی نیز مکلف است اقدامات اصلاحی متناسب را در این خصوص انجام داده و نتیجه را به مرکز آمار ایران منعکس نماید. بدیهی است با توجه به تعدد این اقلام، مرکز آمار ایران بر اساس معیارهای تعیین شده نسبت به اولویت‌بندی آن‌ها جهت ارزیابی کیفیت اقدام خواهد نمود.

ج) دستگاه‌های اجرایی مکلفند: داده‌ها و آمارهای ثبتی موجود مورد نیاز شبکه ملی آماری کشور، سازمان‌ها و مجامع

بین‌المللی را ترجیحاً به صورت برخط (Online) در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.
(د) دستگاه‌های اجرایی مکلفند آمارهای ثبتی وسازوکارهای موضوع ماده ۶۸ قانون برنامه پنجم، را تهیه و در اختیار مرکز آمار قرار دهند .

تبصره: مرکز آمار ایران موظف است دستگاه‌های اجرایی مسئول تهیه شاخص‌های ذی ربط در ماده ۶۸ را در قالب برنامه شبکه ملی آمار به دولت پیشنهاد دهد.

ماده (۷) ۷ (به منظور ساماندهی پژوهش‌های آماری:

الف) دستگاه‌های اجرایی مکلفند نسبت به پیش‌بینی و تأمین اعتبار طرح‌های پژوهشی آماری مرتبط با فعالیت‌ها و مأموریت‌های موجود در دستگاه و اجرای آن در راستای بهبود و توسعه عملکرد خود و یا نظام آماری کشور که مرکز آمار اعلام می‌نماید، اقدام نمایند.

تبصره ۱: دستگاه‌های اجرایی می‌توانند طرح‌های پژوهشی آماری خود را به مرکز آمار ایران ارسال کنند، مرکز آمار ایران نیز ظرف ۲ هفته، تأییدیه یا اصلاحیه آن را به دستگاه اعلام می‌نماید.

تبصره ۲: دستگاه‌های اجرایی مکلفند، اعتبارات موضوع این ماده را به طور کامل، تخصیص دهند .

ب) پژوهشکده آمار موظف است از طریق برگزاری دوره‌های آموزشی و همایش‌های علمی زمینه‌های لازم برای آموزش و کاربردی کردن نتایج پژوهش‌های فوق را فراهم آورد.

ج) پژوهشکده آمار موظف است برنامه‌های لازم برای توسعه پژوهش‌های آماری و حمایت از پژوهشگران آمار را تهیه و به شورای عالی آمار ارائه نماید.

د) پژوهشکده آمار موظف است بانک اطلاعاتی سوابق طرح‌های پژوهشی و دوره‌های آموزشی انجام شده و مجریان آنها و مدرسان فعال در حوزه‌های آمار رسمی را تا پایان سال اول برنامه تهیه و در طول برنامه بروز رسانی نماید.

تبصره: دستگاه‌های اجرایی موظف هستند یک نسخه از نتایج پژوهش‌های آماری و اطلاعات مربوط را در اختیار پژوهشکده آمار قرار دهند.

ماده (۸) ۸ (به منظور تسریع، تسهیل و ایجاد یکپارچگی در فرایندهای تولید، ذخیره، بازیابی و اطلاع‌رسانی آمارهای رسمی برای استفاده در برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری :

الف (مرکز آمار ایران به عنوان مسئول شبکه ملی آماری کشور مکلف است:

- با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات، نسبت به تکمیل و توسعه شبکه ملی آماری کشور متناسب با اهداف نظام آماری کشور و نیاز کاربران اقدام نماید.
- از طریق نیازسنجی مستمر آماری ذی نفعان نظام آماری و سنجش مداوم میزان بهره‌مندی و رضایت‌مندی آنان از خدمات آماری ارائه شده، نسبت به اطلاع‌رسانی جامع و موثر، متناسب با شیوه‌های نوین اطلاع‌رسانی، اقدام نماید.

ب) تمامی دستگاه‌های اجرایی مکلف هستند:

- اطلاعات و آمار رسمی مورد نیاز شبکه ملی آماری کشور را همراه با فراداده‌های مبتنی بر نیازسنجی طبق برنامه و شیوه‌نامه‌های (یا توافق‌نامه‌های فنی و آماری) تبادل اطلاعات که توسط مرکز آمار ایران (و وزارت ارتباطات) ابلاغ خواهد شد، ارائه نمایند و در ایجاد یا توسعه پایگاه اطلاعاتی خود هماهنگی‌های لازم را با مرکز آمار ایران به عمل آورده و امکان دسترسی به پایگاه اطلاعاتی خود با رعایت سطوح دسترسی، کیفیت دسترسی و رعایت طبقه‌بندی‌های اطلاعاتی را برای مرکز آمار ایران فراهم آورند.

ج) وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است:

- به منظور تکمیل و توسعه شبکه ملی آماری و اطلاع‌رسانی با شیوه‌های نوین در گستره جهانی، نسبت به ایجاد بسترهای مخابراتی و ارتباطی مطمئن، با سرعت و امنیت مناسب اقدام نماید.

ماده (۹) (به منظور بررسی و ارزیابی راهکارهای اجرایی برای ارتقای فرهنگ آماری:
الف) مرکز آمار ایران مکلف است:

- نسبت به تدوین برنامه ارتقای فرهنگ آماری کشور و ارزیابی آن اقدام نماید.
- هر دو سال یک بار وضعیت ارتقای فرهنگ آماری را سنجش نموده و نتایج و راهکارهای پیشنهادی را پس از تأیید شورای عالی آمار برای بررسی و تصمیم‌گیری‌های مقتضی به هیأت دولت گزارش نماید.

تبصره (مرکز آمار ایران باید فهرست شاخص‌های کلان ارزیابی فرهنگ آماری کشور را تا پایان سال اول برنامه به تصویب شورای عالی آمار برساند .

ب) صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول برنامه پنجم توسعه با همکاری مرکز آمار ایران به طور مستمر به تولید و پخش برنامه به منظور ارتقای فرهنگ آماری و عمومی سازی آمار در جامعه اقدام نماید.

ج) وزارت آموزش و پرورش مکلف است با همکاری مرکز آمار ایران:

- به منظور تقویت مهارت‌ها و شکوفایی استعداد سنجش و اندازه‌گیری علمی کمیت‌ها و واقعیت‌ها در دانش آموزان، مطالب مناسب آماری را به صورت جذاب و با کیفیت تهیه و در برنامه‌های آموزشی و کمک آموزشی سطوح مختلف تحصیلی، درج نماید و در این خصوص نسبت به اجرای برنامه‌های مختلف علمی و آموزشی اقدام نماید.
- از ابتدای برنامه پنجم نسبت به طراحی و برگزاری مستمر کارگاه‌های آموزشی و کلاس‌های توجیهی ضمن خدمت در زمینه آمار کاربردی برای معلمان آمار اقدام نماید. .

د) مرکز آمار ایران مکلف است با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تا پایان سال اول برنامه پنجم نسبت به تهیه برنامه عملیاتی ارتقای فرهنگ آماری کشور اقدام نموده تا پس از تصویب شورای فرهنگ عمومی کشور توسط دستگاه‌های اجرایی ذیربط اجرا شود .

تبصره: آیین‌نامه‌های اجرایی بندهای "ب"، "ج"، "د" که شامل چگونگی همکاری وزارت آموزش و پرورش، صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، و مرکز آمار ایران است با پیشنهاد مرکز آمار ایران به تصویب شورای عالی آمار خواهد رسید

ه) دستگاه‌های اجرایی مکلفند در جهت ارتقای فرهنگ آماری جامعه، فعالیت‌ها و اقدامات پیشنهادی خود را در "برنامه عملیاتی آمار و اطلاعات بخشی پنج‌ساله" تهیه و اجرا نمایند .

ماده (۱۰) (وزارت کشور مکلف است برنامه‌ی عملیاتی اجرای برنامه پنج‌ساله آمار کشور در در برش استانی تهیه و اجرای آن توسط استان‌داری‌ها و فرمان‌داری‌ها از طریق شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و شهرستان فراهم نماید و گزارش سالانه آن را به معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور ارسال نماید.(ویرایش شود)

ماده (۱۱) (معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور مکلف است اعتبارات مورد نیاز برای اجرای برنامه پنج‌ساله آماری کشور (به شرح جدول پیوست) و اجرای فعالیت‌های آماری دستگاه‌های اجرایی را در قالب "برنامه آمارهای رسمی" ذیل اعتبارات هر یک از دستگاه‌های اجرایی پیش بینی و تأمین نماید.

تبصره ۱ (اعتبارات این برنامه تخصیص یافته تلقی می شود.

تبصره ۲: (رعایت مفاد مجموعه آئین‌نامه و فرم‌های نظارت مصوب مورخ ۸۷/۶/۳ شورای عالی آمار و استانداردهای ابلاغ شده توسط مرکز آمار ایران برای کلیه دستگاه‌های اجرایی الزامی است .

ماده‌ی ۱۲ (وزرا و بالاترین مقامات دستگاه‌های اجرایی مسئول حسن اجرای تکالیف و تحقق اهداف مندرج در برنامه پنج‌ساله آمار کشور بوده و مرکز آمار ایران مکلف است گزارش عملکرد برنامه را از دستگاه‌های اجرایی اخذ و هر ۶ ماه یکبار به شورای عالی آمار و به صورت سالانه به هیأت دولت ارائه نماید .